

Državni izpitni center

REDNI ROK

3.
obdobje

Četrtek, 10. maj 2012

NAVODILA ZA VREDNOTENJE

NACIONALNO PREVERJANJE ZNANJA

ob koncu 3. obdobja

POPRAVLJENA MODERIRANA RAZLIČICA

SPLOŠNA NAVODILA ZA VREDNOTENJE

Pri nalogah izbirnega tipa z enim pravilnim odgovorom več izbranih rešitev pomeni 0 točk.

Če je pravilnemu odgovoru dodano nekaj, kar ni pravilno (tudi če je v oklepaju), odgovor ovrednotimo z 0 točkami.

Če zaradi nečitljivosti popravljalec ne more ugotoviti pravilnosti oziroma nepravilnosti odgovora, odgovor ovrednotimo z 0 točkami. Popravljalec doda poseben znak za označevanje.

Pri nalogah utemeljevanja je potrebno upoštevati skladnost utemeljitve z etičnimi pravili, konvencijo, deklaracijo, ustavo, zakoni.

Pravopisnih napak v odgovorih ne popravljamo. Priznamo tudi zapis, iz katerega lahko razberemo vsebinsko pravilen odgovor (npr.: Kennedy – Kenedi). Ne priznamo pa zapisov, ki imajo zaradi pravopisnih napak spremenjen pomen (npr.: Perun – Peron).

ZNAKI ZA POPRAVLJANJE

Dogovorjeni osnovni znaki za označevanje v preizkusih znanja:

- ✓ pravilen odgovor
- ✘ nepopolen ali manjkajoč odgovor
- // nepravilen odgovor

Dogovorjen poseben znak za označevanje:

- ! nerazločen/neberljiv zapis

Znake za označevanje zapisujemo:

- v preizkus znanja,
- z rdečim kemičnim svinčnikom,
- na desno stran odgovora,
- nikoli čez učenčev odgovor,
- ob zapisu napačnega dogovorjenega znaka le tega prečrtate in zapišete pravilni znak, ob prečrtanem znaku zapišete svoje inicialke,
- popravljalec ne dopisuje pravih odgovorov.

NAVODILA ZA IZPOLNJEVANJE OBRAZCA ZA TOČKOVANJE

I. ŠIFRA UČENCA

Pred izpolnjevanjem obrazca za točkovanje preverite, ali se šifra učenca na preizkusu znanja ujema s šifro učenca na obrazcu za točkovanje.

II. VPISOVANJE IN OZNAČEVANJE TOČK

Iz preizkusa znanja prepisite doseženo število točk pri posameznem vprašanju naloge v prazno okence v drugem stolpcu. Pri prepisu doseženih točk so vam v pomoč oznake odgovorov, navedene tudi v moderiranih navodilih za vrednotenje, v prvem stolpcu. Doseženo število točk zapišite z arabskimi številkami z nalivnim peresom ali kemičnim svinčnikom.

Če učenec vprašanja ali naloge ni poskušal rešiti (prostor za odgovor je popolnoma prazen), se v prazno okence v drugem stolpcu vpiše črka N. Pri nalogah obkroževanja (učenec mora obkrožiti črko pred enim, dvema ali več odgovori) to pomeni, da učenec ni obkrožil nobene črke.¹

Iz preizkusa znanja prepisite tudi vsoto točk posamezne naloge oziroma število točk, ki jih je učenec dosegel od maksimalnega števila točk pri posamezni nalogi. S svinčnikom HB ali B potemnite krog z ustreznim številom točk.

Če ste v drugem stolpcu obrazca zapisali črko N, v tretjem stolpcu pobarvajte krog s črko N.

Nasvet:

- v bližino krogov z ustreznim številom točk ali črko N ne pišite drugih podatkov,
- kroge z ustreznim številom točk ali črko N v celoti potemnite,
- praznih polj nikakor ne prečrtajte.

Težave:

- Če se pri prepisu točk iz preizkusa znanja zmotite, napačno število prečrtajte, napišite pravilno vrednost in se ob popravku podpišite z začetnicami imena in priimka. Podpis ne sme segati iz območja okenca.
- Če se pri barvanju zmotite, to zradirajte in potemnite ustrezni krog.
- Če kroge po pomoti potemnite s kemičnim svinčnikom ali nalivnim peresom, je treba kroge dobro potemniti še s svinčnikom.

Zgled vpisovanja, označevanja in popravljanja:

X.X	N	●	○	○
X.X	0	○	●	○
X.X	1 J. N.	○	○	●

¹ V preizkus znanja ne vpisujete črke N. Pri vrednotenju in pri vpisovanju točk v preizkus znanja upoštevajte moderirana navodila za vrednotenje.

III. SEŠTEVANJE VSOTE TOČK

Po končanem vpisovanju in označevanju točk posameznih vprašanj oziroma nalog seštejte vsoto točk vseh nalog. Vsoto točk vpišite v del obrazca z naslovom Skupaj točk in potemnite kroga z ustreznim številom.

Nasvet:

- vsoto točk vseh nalog primerjajte z vsoto pobarvanih krogov s številom 1,
- vsoto točk vseh nalog na obrazcu primerjajte z vsoto vseh točk, zapisano v preizkusu znanja.

IV. VREDNOTENJE PREIZKUSOV ZNANJA UČENCEV S POSEBNIMI POTREBAMI

Pri izpolnjevanju obrazca za točkovanje preizkusa znanja učenca s posebnimi potrebami mora učitelj popravljalec potegniti tudi krog za kratico UPP.

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Nesprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
1.1	1	Eden od: <ul style="list-style-type: none"> ◆ Prilagajajo zakone svojim potrebam. ◆ Zlorabljajo zakone sebi v prid. ◆ Vplivni posamezniki si prillašajo več pravic, kopicijo bogastvo. ◆ Prilagajajo si pravila, iščejo poti in načine za zadovoljitev svojih lastnih interesov na račun drugih. ◆ Vplivajo na širšo javnost, ki vpliva na delo državnih organov. 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Korupcija – s pojasnilom. ◆ Lobiranje – s pojasnilom. ◆ Elite imajo zelo visok družbeni položaj. Ker tako izstopajo, jim mnogi zaupajo in jih upoštevajo, saj se njihovi predlogi izkažejo za učinkovite. 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Korupcija. 	Kot pravilen odgovor priznamo tudi vsak konkreten primer, ki kaže na vplivanje elit.

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Nesprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
2.1 a)	1	Eden od: <ul style="list-style-type: none"> ◆ Manjša se število rojstev. ◆ Posamezniki se pozneje odločajo za otroke zaradi podaljšane dobe izobraževanja in gradnje kariere. ◆ Kvalitetnejše zdravstvene usluge. ◆ (Medicinsko) podaljševanje življenja. ◆ Višji standard. ◆ Boljša prehrana. ◆ Dolgotrajen mir / ni vojn. ◆ Manj življenjsko nevarnih epidemij. ◆ Boljša zaščita pred naravnimi nesrečami. 			
2.2 b)	1	Eden od: <ul style="list-style-type: none"> ◆ S pomočjo in z vključevanjem v družinske in družbene dejavnosti. ◆ Obiski na domu. ◆ Pomoč pri vsakdanjih opravkih. ◆ Spremistvo na prireditve. ◆ Organizacija in priprava druženi in drugih kulturnih prireditvev. ◆ Prostovoljstvo. 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Spodbujajo / omogočajo / pomagajo pri selitvi starejših v dom ostarelih. ◆ Jim najdejo partnerja. ◆ Jih »damo« v dom. 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Imajo veliko otrok. 	Kot pravilen odgovor priznamo tudi navedbo vsakega konkretnega primera.
Skupaj	2				

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Nesprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
3.1 a)	1	♦ C			
3.2 b)	1	Eden od: ♦ Izraža predsodke in sovražno stališče do dela prebivalstva. ♦ Spodbuja k nasilju. ♦ Sovražno govori o problemu »izbrisanih«. ♦ Žaljivo govori o državljanih in prebivalcih iz drugih balkanskih držav nekdanje Jugoslavije. ♦ Jih etiketira. ♦ Izloča določeno skupino.	♦ Slabšalno poimenovanje. ♦ Občutek večvrstnosti ene nacije nad drugo. ♦ Diskriminira – z utemeljitvijo. ♦ Izraža ksenofobijo (strah pred tujci). ♦ Ker grafit grozi/straši ljudi.		Utemeljitev s sovražnim govorom ne priznamo.
Skupaj	2				

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Nesprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
4.1 a)	1	♦ Oče / mati in otroci.	♦ Samohranilec/samohranilka in otrok/otroci. ♦ Vdova/vdovec in otrok/otroci.	♦ Vsaj eden od staršev in otrok/otroci. ♦ Tisti, ki ima enega starša.	Če učenec v odgovoru navaja osebo, ki ima starševske pravice in otroke, odgovor priznamo.
4.2 b)	1	Eden od: ♦ Jedrna družina. ♦ Sestavljena/razširjena družina. ♦ Družina s posvojenimi otroki. ♦ Preurejena/reorganizirana družina.	♦ Rejniška družina. ♦ Izven zakonska skupnost z otroki. ♦ Velika družina.	♦ Ločena družina.	Če učenec našteva člane družine, odgovora ne priznamo.
Skupaj	2				

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Nesprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
5.1 a)	1	♦ Nasilje v družini.			
5.2 b)	1	♦ Prenoevanje na javnih krajih.		♦ Neupoštevanje odredbe uradne osebe.	
Skupaj	2				

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Nesprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
6.1 a)	1	Eden od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ S tem, da mu je uspelo kljub težki bolezn. ♦ S tem, da je svoj uspeh namenil v dobrodelne namene. ♦ S tem, da ni pozabil na bolne. ♦ S tem, da ni odnehal. ♦ S tem, da je prikazal osebni pogum. ♦ S tem, da je postal zmagovalec. ♦ S športnimi dosežki. 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ S pogumom / odločnostjo. 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ S kolesarjenjem. ♦ Z organizacijo. ♦ S tem, da je prebolel raka. 	Kot pravilen odgovor priznamo tudi prepis iz besedila.
6.2 b)	1	Eden od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Organizira dobrodelne koncerte. ♦ Organizira dražbe. ♦ Prodaja rekvizite / opremo. ♦ Daruje osebne predmete. ♦ Brezplačno oglašuje. ♦ Opravlja prostovoljno delo. ♦ Ustanavlja fundacije / sklade / organizacije. ♦ Organizira javne prireditve z namenom dobrodelnosti. ♦ Podpira tovrstne dejavnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Daje dobrodelne prispevke za politične cijje. 		Kot pravilen odgovor priznamo tudi navedbo konkretnega primera, iz katerega se razbere dobrodelno dejanje.
Skupaj	2				

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Nesprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
7.1 a)	1	Eden od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Znakovnem. ♦ Neverbalnem. ♦ Znakovnem jeziku. 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Slovenskem znakovnem jeziku. ♦ S kretnjami. ♦ Nemem sporazumevanju / tihi vrsti komunikacije. ♦ Pri telesnem. ♦ Z rokami. ♦ Z vidnim. 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Gluhonemi / gluhi. 	Odgovor se ne sme nanašati na osebo.

7.2	b)	1	<p>Eden od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Jasnost izražanja. ♦ (Aktivnost) poslušanja. ♦ Upoštevanje osebnega prostora. ♦ Kultura sporočanja. ♦ Spoštovanje sogovornika. ♦ Upoštevanje različnih mnenj. ♦ Prilagojenost zahtevnosti jezika sogovorniku. ♦ Strpnost / potrpežljivost. 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Poznavanje vrste komuniciranja. ♦ Poznavanje jezika. ♦ Znake moramo (dobro) poznati. ♦ Stik z očmi/gledanje v oči. 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Retorika. ♦ Mimika. ♦ Prijaznost. 	<p>Učenc mora v odgovoru poleg besede (npr. poslušanje, izražanje) nujno navesti tudi pridevnik (npr. jasno izražanje, aktivno poslušanje).</p> <p>Najboljši odgovori so tisti, v katerih prepoznavamo potrebo po spoštovanju sogovornika na univerzalni ravni.</p>
Skupaj		2				

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Nesprejemljiv odgovor	Dodatna navodila	
8.1	a)	1	<p>Eden od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Prek spleta. ♦ Prek interneta. ♦ Prek messengerja. ♦ Prek chata. ♦ Prek klepetalnice. ♦ Prek MSN. ♦ Prek širokopasovne povezave. ♦ Prek socialnega omrežja. ♦ Prek Windows Live Messenger. ♦ Prek Live Messenger Plus. 		<ul style="list-style-type: none"> ♦ Računalnik. ♦ G (Google) -talk. ♦ Twitter. ♦ Skype. ♦ Facebook. ♦ Netlog. ♦ Hotmail. ♦ Računalniško omrežje. ♦ Prek elektronske pošte. 	
8.2	b)	1	<p>Eden od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Ne veš, s kom v resnici komuniciraš. ♦ Zloraba (osebnih) podatkov. ♦ Izsijevanje. ♦ Sprejemanje datotek z virusi / trojanskimi konji / hrošči. ♦ Vdor v sistem (hekerji). 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Pošiljanje golih fotografij – sexting. ♦ Izolacija / zasvojenost z internetom. 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Ugrabitev. ♦ Posilstvo. 	<p>Kot pravilen odgovor priznamo tudi navedbo konkretnega primera.</p>
Skupaj		2				

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Nesprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
9.1 a)	1	Eden od: ♦ Pravice do svobodnega izražanja vere. ♦ Pravice do svobode mišljenja, vesti in vere. ♦ Pravice do (svobodne) veroizpovedi.		♦ Verske pravice. ♦ Pravice do verskega objekta / ustanove. ♦ Pravice do verstva.	
9.2 b)	1	♦ B			
9.3 c)	1	Eden od: ♦ (Evropska) konvencija o varstvu človekovih pravic (in temeljnih svoboščin). ♦ (Splošna) deklaracija o človekovih pravicah. ♦ Konvencija o otrokovih pravicah. ♦ Temeljna listina OZN o človekovih pravicah.		♦ Konvencija / deklaracija. ♦ Človekove pravice. ♦ Otrokov pravice. ♦ Knjiga človekovih pravic. ♦ (Evropska) ustava. ♦ Ustava (RS).	
Skupaj	3				

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Nesprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
10.1 a)	1	♦ D			
10.2	1	♦ B			
10.3 b)	1	♦ Opozoriti na primernost vsebin za posamezno starostno stopnjo.	♦ Opozoriti na nevarnosti. ♦ Obvaruje pred neželenimi vsebinami. ♦ Zaradi skrbi za mladoletne.	♦ Povedo nam, če lahko to počnemo ali ne.	Kot pravilne priznamo samo odgovore, ki vsebujejo pojasnilo.
Skupaj	3				

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Nesprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
11.1 a)	1	Eden od: ♦ Navedbe niso dokazane. ♦ Ni navedenih konkretnih podatkov.	♦ Ni navedena direktna povezava. ♦ Ni dokazov / razlage. ♦ Ni znanstvenih virov (po katerih so povzeti podatki). ♦ Besedilo ni objektivno / je subjektivno.	♦ Vir (Smrkija) ni verodostojen.	
11.2 b)	1	Eden od: ♦ Vsiljujejo lepotni ideal / trend. ♦ Oglašujejo goljufije z neučinkovitimi proizvodi. ♦ Vsiljujejo potrošništvo. ♦ Zavajajo potrošnike. ♦ Predstavljajo nerealne podobe sveta.	♦ Oglašujejo nezdravo prehrano / nezdrav način prehranjevanja. ♦ Oglašujejo strupene / škodljive proizvode. ♦ Povzročajo premalo gibanja. ♦ Predvajajo oglase, s katerimi spodbujajo apetit.		Kot pravilen odgovor ne priznamo navedbo konkretnih primerov brez utemeljitve.
Skupaj	2				

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Nesprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
12.1 a)	1	♦ A			
12.2 b)	1	♦ Argument moči je nasilje in zloraba položaja / moči, moč argumenta pa je v utemeljevanju razlogov.			Priznamo samo odgovor, v katerem je navedena razlika med obema pojmovoma oziroma odgovor z navedbo obeh pojmov. Priznamo tudi pojasnilo z navedbo svojega lastnega primera. Ne priznamo pa odgovorov, kjer gre le za obračanje / zamenjavo besed.
Skupaj	2				

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Nesprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
13.1 a)	1	Eden od: ♦ Verovanje v enega boga, monoteizem. ♦ Priznavanje enega boga.	♦ Vsa so svetovna verstva. ♦ Vsa so velika verstva.	♦ Bog. ♦ Verujejo v boga. ♦ Verujejo v svojega boga. ♦ Vsi verjamejo v nekaj.	
13.2 b)	1	Eden od: ♦ Islam/muslimanstvo. ♦ Mohamedanska/muslimanska vera.			
Skupaj	2				

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Nesprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
14.1	1	♦ Dokler se človeku pravdomočno ne dokaže krivda, se v skladu z novinarskim kodeksom v medijih ne objavi njegovo polno ime.		♦ Oseba še ni bila obtožena.	

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Nesprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
15.1	1	♦ Judovstvo.	♦ Judaizem. ♦ Židovska vera. ♦ Židovstvo. ♦ Judje. ♦ Židi. ♦ Judi. ♦ Mozaična vera. ♦ Hebrejska vera. ♦ Jevrejska vera.		

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Nesprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
16.1 a)	1	♦ D			
16.2	1	♦ A			
16.3 b)	1	♦ Interesna skupina ljudi, ki jih zanima politika in imajo podobne politične interese in cilje v zvezi z urejanjem temeljnih družbenih vprašanj.		♦ Ljudje, ki so na oblasti.	Priznamo odgovore, ki vključujejo ključne besede: interesno združenje (skupina politikov), politika / politični program / oblast.
Skupaj	3				

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Nesprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
17.1 a)	1	Eden od: ♦ Ker je to vojna problematika, ki ljudi vedno razdeli. ♦ Vojna zbuja skrajna čustva. ♦ Ker nekateri mislijo, da je vojna lahko pravična, nekateri pa ne. ♦ Ker nasprotuje uporabi orožja. ♦ Ker podpira pacifizem.	♦ Ker je nasprotovala (uradni / vojaški) politiki. ♦ Ker je nasprotovala velesili. ♦ Ker je ženska in duhovnica. ♦ Ker si je upala povedati na glas. ♦ Ker imajo nekateri koristi od spopadov in nočejo miru. ♦ Ker nekateri ljudje verjamejo, da lahko z nasiljem preprečijo nasilje.	♦ Ker je Cerkev ločena od države.	Ne priznamo premalo utemeljene odgovore (npr. Vsak človek razmišlja drugače in zato tovrstne izjave sprejema drugače kot drugi.).
17.2 b)	1	Eden od: ♦ Ker s silo ni mogoče urejati človeških odnosov. ♦ Ker nasilje poraja novo nasilje.		♦ Zaradi nepravilnega reševanja konflikta. ♦ Ker se ljudje upirajo vojski.	Priznamo tudi odgovore, ki izhajajo iz primera Afganistan, ki je naveden v besedilu.
Skupaj	2				

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Nesprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
18.1 a)	1	Eden od: ♦ Temelji na načelu delitve oblasti (v pomenu sistema zavor in ravnovesij med nosilci državne oblasti). ♦ Pravna država je sopomenka za vladavino prava, ki je njena osrednja razsežnost.	♦ Pravo velja za vse enako. ♦ Vladavina zakona.	♦ Država, ki ima ustavo. ♦ Pravična država. ♦ Država, kjer vlada ljudstvo. ♦ Vsi imamo enake pravice.	Ne priznamo odgovorov, v katerih učenec navede samo eno ali dve veji oblasti.

18.2 b)	1	<p>Eden od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Kadar oblast krši človekove pravice. ♦ Kadar oblast krši zakone. ♦ Kadar oblast ne zagotovi enakosti državljanov pred zakoni. ♦ Ko govorimo o zlorabi in manipulaciji zakonov. ♦ Kadar oblast tolerira korupcijo, tajkunstvo in nepotizem. ♦ Kadar oblast kršitve zakonov ne kaznuje. ♦ Ob dolgotrajnosti sodnih postopkov. 			Kot pravilen odgovor priznamo tudi navedbo konkretnega primera.
18.3 c)	1	<p>Eden od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Vladavina zakona. ♦ Pravno varstvo. ♦ Enakost pred zakonom. ♦ Nadzor nad institucijami oblasti. ♦ Javnost državnih organov za delo, ki ga opravljajo. ♦ Osebna odgovornost vseh odraslih posameznikov. ♦ Informiranost. ♦ Spoštovanje in izvajanje odločitev sodišč. 		<ul style="list-style-type: none"> ♦ Ko je pravici zadoščeno. ♦ Zakoni. ♦ Pravična sojenja. ♦ Hitro in pošteno sojenje. 	Priznamo odgovore, ki so negacija odgovorov naloge b.
Skupaj	3				

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Nesprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
19.1 a)	1	<p>Eden od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Želja po višjem življenjskem standardu. ♦ Višja stopnja izobrazbe. ♦ Podaljševanje trajanja izobraževanja. ♦ Nadzor nad rojstvi. ♦ Kontracepcija. ♦ Odlaganje odločitve za otroka. ♦ Gospodarska kriza. ♦ Negotovost zaposlitve. ♦ Ozaveščanje o načrtovanju družine. 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Sprememba vrednot. ♦ Enakopravnost med spoloma. ♦ Ljudje ne potrebujejo otrok kot delovne sile. 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Splav. ♦ Ljudje želijo boljše življenje. 	

19.2 b)	1	<p>Eden od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Razvitost tehnologij (število mobilnih telefonov, dostop do interneta ...). ◆ BDP. ◆ Stopnja izobrazbe / pismenosti. ◆ Delež izvoza. ◆ Življenjski standard. ◆ Zdravstvena oskrba (število zdravnikov, dostop do zdravnika ...). ◆ Demografski kazalniki (smrtnost, pričakovana življenjska doba ...). ◆ Indeks človekovega razvoja (HDI). ◆ Delež zaposlenih po sektorjih. ◆ Bonitetna ocena. 		<ul style="list-style-type: none"> ◆ Država, ki je bogata z naravnimi bogastvi. ◆ Število brezposelnih. ◆ Gospodarska rast. 	Kot pravilen odgovor priznamo tudi navedbo konkretnega primera.
Skupaj	2				

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Nesprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
20.1 a)	1	<p>Eden od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Demonstracija. ◆ Stavka/»štrajk«. ◆ Bojkot. ◆ Peticija. ◆ Protestni shod. ◆ Pogajanje. 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Protest. ◆ Shod. ◆ Javno zborovanje. ◆ Nenasilni upor. 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Gladovna stavka. ◆ Pogovor. ◆ Plakat. ◆ Grafit. ◆ Pesem. 	Kot pravilen priznamo tudi odgovor, ki ni vezan samo oziroma izključno na politično življenje.
20.2 b)	1	<p>Eden od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Da bi vplivali na sprejemanje odločitev nosilcev oblasti. ◆ Da bi izrazili protest / podporo posameznim usmeritvam, družbeni skupini. ◆ Da bi preprečili udejanjanje odločitev nosilcev oblasti, s katerimi se ne strinjajo. ◆ Da bi ozavestili širšo družbo o problemih in dilemah (ekoloških, moralnih, etičnih ...) in o njihovem reševanju. 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Da izrazijo nestrinjanje. ◆ Da pride do kompromisa. ◆ Da pride do izboljšanja razmer. ◆ Da bodo upoštevali njihove želje. 		Kot pravilen odgovor priznamo tudi navedbo konkretnega primera.
Skupaj	2				

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Nesprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
21.1 a)	1	Eden od: ♦ Moški in ženske 60+. ♦ 60+.			
21.2 b)	1	♦ Zaradi staranja prebivalstva, ki bo potrebovalo zdravstveno oskrbo in nego.			Ne priznamo odgovora brez dodatnega pojasnila (npr. Zaradi staranja prebivalstva.).
Skupaj	2				

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Nesprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
22.1 a)	1	Eden od: ♦ Dobiček delodajalca. ♦ Cenenost otroške delovne sile. ♦ Prihranki pri zagotavljanju ustreznih delovnih razmer. ♦ Lažje uveljavljanje odvisnosti delavca od delodajalca. ♦ Zaradi revščine. ♦ Zaradi neurejene zakonodaje. ♦ Zaradi neizobraženosti. ♦ Neosveščenost odraslih / družbe / delodajalcev.	♦ Zaradi specifičnih telesnih lastnosti. ♦ Ker so najbolj nemočni. ♦ Jih je najlažje izkoristiti. ♦ Morajo ubogati starše.	♦ Ker so iz sirotišnic. ♦ Ker nimajo staršev.	
22.2 b)	1	Eden od: ♦ Večji nadzor nad delodajalci. ♦ Osveščanje potrošnikov. ♦ Uvajanje pravične trgovine. ♦ Visoke kazni za izkoriševalce otrok. ♦ Mednarodni nadzor nad državami / podjetji kršiteljicami. ♦ Bojkot izdelkov. ♦ Osveščanje otrok o njihovih pravicah. ♦ Izobraževanje otrok.	♦ Se moramo truditi, da izboljšamo življenjski standard otrok. ♦ Zapiranje / sodno preganjanje kršiteljev. ♦ Sprejemanje zakonodaje proti otroškemu delu (npr. na Kitajskem).	♦ Da bi imeli večje plačilo. ♦ Zaposlovanje odraslih. ♦ Dali bi večje plače odraslim.	
Skupaj	2				

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Nesprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
23.1 a)	1	♦ Očistimo Slovenijo v enem dnevu!			
23.2 b)	1	Eden od: ♦ Očistiti (naravna / urbana / suburbana) okolja (smeti odloženih na nedovoljenih mestih). ♦ Ozaveščati ljudi o ekoloških posledicah divjih odlagališč. ♦ Evidentirati divja odlagališča in omogočiti nadzor. ♦ Spodbujanje k aktivnosti / sodelovanju.			
23.3 c)	1	Eden od: ♦ S tem nastaja evidenca odlagališč. ♦ S tem se omogoča organizacija nadzora v okolju. ♦ Tako vemo, kje je potrebna sanacija.			
Skupaj	3				

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Nesprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
24.1 a)	1	Eden od: ♦ Ljudje so s tem napisom sporočili, da želijo pomoč za tropski pragozd. ♦ Nujna je pomoč gozdu / živalskim / rastlinskim vrstam pred izginjanjem. ♦ Zadnji čas je za zmanjševanje izsekavanja gozda, nujno je ukrepati.		♦ Potrebujejo pomoč.	
24.2 b)	1	Eden od: ♦ Izginjanje življenjskega okolja mnogih živalskih vrst / ljudi, ki živijo na tem prostoru. ♦ Odnášanje prsti/erozija zemlje. ♦ Sprememba klime in vremenskih razmer. ♦ Zmanjševanje zelenih površin – pljuča zemlje / pomanjkanje kisika. ♦ Tanjšanje ozonskega plašča.		♦ Svež in čist zrak.	
Skupaj	2				

Skupno število točk: 50